

Piaci útmutató

Romániáról

2022

Tartalom

Tartalom.....	1
Alapadatok	2
Gazdasági helyzet.....	3
1. Legfontosabb indikátorok.....	3
2. A külkereskedelem fő jellemzői.....	4
3. Gazdasági helyzet	4
4. További hasznos gazdasági információk.....	4
Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal	5
1. Politikai, államközi kapcsolatok	5
2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok	6
2.1. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar-Román Tagozata	7
Jogi, szabályozási környezet	8
Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés	8
1. EXIM országhozzárendelés	8
2. Helyi fejlesztési bank	8
3. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat.....	8
4. Tenderlehetőségek	9
Praktikus információk	9
1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok	9
2. Beutazási feltételek.....	10
3. Egészségügyi helyzet.....	10
4. Közbiztonság	10
5. Infrastruktúra, közlekedés.....	11
6. Repülőtér.....	12
7. Egyéb.....	12
Kultúra	12
1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások	12
2. Fontosabb ünnepek.....	13
3. Vallás, vallási szokások	13
4. Történelmi áttekintés	13
5. További hasznos információk	14

Hivatalos név: Románia

Főváros	Bukarest
Államforma	félprezidenciális köztársaság
Kormányzat	A román törvényhozás kétkamarás: a szenátusból és a képviselőházból áll. Mindkét ház tagjait négy évre választják. A köztársasági elnök a végrehajtó hatalom feje, őt szintén közvetlen szavazással 5 évre választják. Az elnök nevezi ki a miniszterelnököt, aki a kormány (minisztertanács) vezetője.
Pénznem	román lei (RON)
Hivatalos nyelv	román
Beszélt nyelvek	román, magyar, roma
Területe	238 391 km ²
Lakossága	18 519 899 (2022-es becslés)
Időeltolódás	GMT+1
Etnikai megoszlás	román 83,4%, magyar 6,1%, roma 3,1%, ukrán 0,3%, német 0,2%, egyéb 0,7%, meg nem nevezett 6,1% (2011)
Vallások	keleti ortodox 81,9%, protestáns 6,4%, katolikus 4,3%, egyéb 0,9% (főként muszlim), meg nem nevezett 6,3% (2011)
Nemzeti ünnep	december 1., Erdély Romániával való egyesítése (1918)

Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Rom%C3%A1nia>
<http://en.wikipedia.org/wiki/Romania>
<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/romania/>

Románia kelet-közép-európai állam. Északkeletről Ukrajna és Moldova határolja, nyugatról Magyarország és Szerbia, délről Bulgária, míg keleten a Fekete-tengerrel határos. Az Európai Unió hetedik legnagyobb területű, illetve hetedik legnépesebb országa. Fővárosa és egyben legnagyobb városa Bukarest, mely az Európai Unió hatodik legnagyobb városa.

Gazdasági helyzet

1. Legfontosabb indikátorok

Legfontosabb indikátorok										
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
GDP (milliárd USD)*	170,63	190,8	200	177,8	188,12	211,69	241,45	249,88	249,51	284,08
Egy főre jutó GDP (USD)*	8 507	9 547	10 043	8 969	9 548,6	10 807	12 399	12 889	12 956	14 862
Egy főre jutó GNI (USD)*	8 760	9 320	9 700	9 600	9 620	10 110	11 430	12 620	12 630	14 170
GDP növekedési üteme (% , év)*	2,0	3,8	3,6	3,0	4,7	7,3	4,5	4,2	-3,7	5,9
Ipari termelés növekedési üteme (%)*	-12,4	3,9	4,4	3,4	6,2	4,6	1,3	0,0	-1,9	3,6
Infláció (fogyasztói árak, %)*	3,3	4,0	1,1	-0,6	-1,5	1,3	4,6	3,8	2,6	5,1
Exportvolumen (milliárd USD)*	265,6	296,5	345,3	324,1	342,8	363,7	369,4	366,9	331,9	n.a.
HDI (Emberi Fejlettségi Index)**	0,803	0,808	0,811	0,815	0,82	0,821	0,823	0,828	n.a.	n.a.
GCI (Globális Versenyképességi Index)***	4,0	4,1	4,3	4,3	4,32	62,18	63,46	64,36	n.a.	n.a.

Forrás: *<http://data.worldbank.org/country/romania>, ** <http://hdr.undp.org/en/statistics/>; https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_Human_Development_Index
 *** <https://tradingeconomics.com/romania/competitiveness-index>

2. A külkereskedelem fő jellemzői

A külkereskedelem fő jellemzői

Exportvolumen	14,793 milliárd USD (2021)
Legfontosabb exportpartnerek	Németország (21%), Olaszország (10%), Franciaország (6,4%), Magyarország (5,7%), Lengyelország (4,0%) (2021)
Legfontosabb exporttermékek	elektronikai berendezések, járművek, gépek
Importvolumen	115,998 milliárd USD (2021)
Legfontosabb importpartnerek	Németország (20%), Olaszország (8,9%), Magyarország (6,9%), Lengyelország (6,3%), Kína (5,5%), Törökország (5%) (2021)
Legfontosabb importtermékek	elektronikai berendezések, járművek, gépek és berendezések, vegyi anyagok, üzemanyagok

Forrás: <https://tradingeconomics.com/romania/exports-by-country>
<https://tradingeconomics.com/romania/imports-by-country>

3. Gazdasági helyzet

2020-ban a román gazdaság legjelentősebb ágazatai a következők voltak: az ipar (21,7%), a nagy- és kiskereskedelem, az áru- és személyszállítás, a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás (19,7%), a közigazgatás, a honvédelem, az oktatás, valamint a humán-egészségügyi és szociális ellátás (16,5%).

Az EU-n belüli kereskedelem Románia exportjának 74%-át teszi ki (ezen belül a kivitel 21%-a Németországba, 10%-a Olaszországba, 6,4%-a pedig Franciaországba irányul). Ami az EU-n kívülre irányuló román exportot illeti, a termékek 3%-a Törökországban és az Egyesült Királyságban talál vevőre.

A Romániába behozott termékek 74%-a EU-tagországból érkezik (20%-uk Németországból, 9%-uk Olaszországból, 7%-uk Magyarországról). Ami a nem uniós importot illeti, a termékek 5,5%-a Kínából, 5%-a pedig Törökországból érkezik.

Forrás: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/country-profiles/romania_hu

<https://tradingeconomics.com/romania/exports-by-country>

<https://tradingeconomics.com/romania/imports-by-country>

A 2021-es 5,9%-os fellendülést követően a GDP növekedése az előrejelzések szerint 2022-ben 3,1%-ra, 2023-ban pedig 2,6%-ra lassul a nagy bizonytalanság, a nyersanyagárak és a kínálati hiányok miatt. Továbbra is a belföldi kereslet lesz a növekedés fő motorja, amelyet az uniós források felhasználása és a rugalmas munkaerőpiac támogat. Ezzel szemben a kereskedelmi hiány továbbra is nagy marad. Az infláció várhatóan 2022-ben eléri a 11,9%-ot, 2023-ban pedig a 8,5%-ot, annak ellenére, hogy szigorították a monetáris politikát, és korlátozták az áram- és gázárakat.

Forrás: <https://www.oecd.org/economy/romania-economic-snapshot/>

4. További hasznos gazdasági információk

Romániai Magyar Üzleti Egyesület: <http://www.hungarianbusiness.ro/>

Export Hungary: <http://exporthungary.gov.hu/orszagismertetok?orszagismerteto-romania>
CIA World Factbook: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/romania/>
OECD cikkgyűjtemény: <http://www.oecd.org/countries/romania/>
ENSZ fejlesztési program, Humán Fejlettségi Index:
<http://hdr.undp.org/en/countries/profiles/ROU>
A Világbank adatbázisa: <http://www.worldbank.org/en/country/romania/overview>
A román központi statisztikai hivatala angol nyelven: <http://www.insse.ro/cms/en>
Az ENSZ adatbázisának adatai: <http://data.un.org/en/iso/ro.html>

Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal

1. Politikai, államközi kapcsolatok

Magyarország abban érdekelt, hogy jó kapcsolatot tartson fenn Romániával, ez a magyar közösség és a gazdasági partnerség miatt is fontos. A politikai, gazdasági, kulturális, oktatási és katonai-biztonsági kapcsolatokat 150-nél több szerződés, egyezmény és megállapodás szabályozza.

A külügyminiszterek rendszeres találkozóikon folyamatosan erősítik a politikai és gazdasági együttműködést, valamint áttekintik a két ország nemzeti kisebbségeinek jogvédelmét.

2010. májusában a magyar és a román kormány megállapodást írt alá a magyar-román államhatárt keresztező földgázszállító vezetékekkel, valamint a villamos távvezetékekkel kapcsolatos együttműködésről.

2011. nyarán megállapodás született a Szeged és Arad, valamint a Szolnok és Kolozsvár közötti autópálya-kapcsolat létesítéséről.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Bukarest

2016. februárjában a Bukarestben megszervezett Magyar-Román Gazdasági Vegyes Bizottsági ülésen magyar-román energetikai és közlekedésfejlesztési projektek előmozdításáról sikerült megállapodni az új román szakértői kormánnyal.

A 2017. november 23-24-re Budapestre tervezett következő (8.) ülést román részről 2018-ra kérték halasztani, azonban végül nem valósult meg.

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter 2018. november 9-én hivatalos látogatást tett Romániában. A magyar és román oldalon zajló infrastruktúrafejlesztések nyomán a 2019. évtől fizikai lehetőség lesz évente 1,75 milliárd, 2022-től pedig 4,4, milliárd köbméternyi gáz magyarországi irányú szállítására. Megállapodás született arról is, hogy a helyi közösségek életét megkönnyítendő, a Dombegyházánál és Eleknél található határátkelőhelyeket állandóan nyitva tartóvá teszik, 2020 végére pedig a magyar M4-es és a román A3-as autópálya összekötése megtörténik, ettől kezdődően Nagyvárad gyorsforgalmi úton is elérhető lesz Magyarországról. A Budapestet Kolozsváron keresztül Bukaresttel összekötő gyorsvasút tervének előkészítése is jól halad, a magyar fél egymilliárd forintot különített el a megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére.

Forrás: <https://bukarest.mfa.gov.hu/news/szijjarto-peter-kuelgazdasagi-es-kueluegyminiszter-ur-latogatasa-romaniaban-2018-november-9-en>

Szijjártó Péter 2021. február 8-án Bukarestben az új román kormány több tagjával találkozott. „A két nép ezer szálon kötődik egymáshoz, Románia és Magyarország gazdasági, kereskedelmi, energetikai és közlekedési kötődései pedig egyértelművé teszik,

hogy kölcsönösen érdekeltek egymás fejlődésében.” Románia a negyedik legfontosabb exportpiac Magyarország számára, és az Erdélyben élő jelentős magyar közösség miatt is kritikus fontosságúak a két ország közti összeköttetések. Szijjártó Péter román kollégáján, Bogdan Aurescu külügyminiszteren kívül Claudiu Nasui gazdasági, Catalin Drula közlekedési, Virgil Popescu energiaügyi és Cseke Attila fejlesztési miniszterrel is találkozott. Román kollégáival egyebek között arról állapodtak meg, hogy 2024-ig megnyitják a két ország közti harmadik autópálya-összeköttetést Mátészalka és Szatmárnémeti között, és másutt is új határátkelőket engedélyeznek.

Forrás: <https://bukarest.mfa.gov.hu/news/szijjarto-peter-kuelgazdasagi-es-kueluegyminiszter-bukaresti-latogatasa>

A 2021. április 28-i, gyulai találkozón a két külügyminiszter aláírta a Megállapodás a Magyar Köztársaság kormánya és Románia kormánya között a közúti és vasúti határforgalom ellenőrzéséről szóló, 2004. április 27. napján aláírt egyezmény végrehajtásáról szóló megállapodás módosításáról, valamint a Megállapodás a Magyarország Kormánya és Románia kormánya között a magyar-román államhatáron átvezető közúti kapcsolatokról szóló megállapodás módosításáról rendelkező dokumentumokat. A két módosítás aláírását követően a közös határszakaszon megnyílhatnak a határátkelők Elek és Otlaka (Grăniceri), valamint Dombegyház és Kisvarjas (Variașu Mic) között.

Forrás: <https://bukarest.mfa.gov.hu/news/kueluegyminiszteri-talalkozo-a-magyarorszagi-gyulan>

2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok

Magyarország külgazdasági kapcsolatrendszerében Románia kiemelten fontos partner, évek óta a magyar export egyik legjelentősebb felvevőpiaca és a magyar cégek tőkekihelyezéseinek kiemelt célországa. A magyar kis- és középvállalatok a román piacra elérhető és jó lehetőségeket kínáló kitörési pontként tekintenek.

A 2020-as évben Románia Magyarország 4. legjelentősebb exportpartnere volt, részaránya a teljes magyar külkereskedelemben 5,19% körül alakult. A magyar kis- és középvállalatok a román piacra elérhető és jó lehetőségeket kínáló kitörési pontként tekintenek.

Forrás:

https://trendeconomy.com/data/h2?commodity=TOTAL&reporter=Hungary&trade_flow=Export,Import&partner=World&indicator=TV,YoY&time_period=2020

A külkereskedelemben a többlet Magyarország oldalán van, a magyar cégek több mint kétszer annyit exportálnak Romániába, mint a román vállalatok Magyarországra. A perspektivikus együttműködési területek az élelmiszeripar, feldolgozóipar, turizmus, olajszármazékok, bankszektor, oktatás, tudás és technológia-intenzív ágazatok, mezőgazdaság, gyógyszeripar.

A magyar és román vállalatok közötti kapcsolatok további fejlesztése érdekében az Eximbank 370 millió eurós hitelkeretet nyitott.

Mintegy 12 ezer vállalatot alapítottak magyarok Romániában, valamint román cégek mintegy 2500 munkavállalót foglalkoztatnak Magyarországon.

A legnagyobb, Romániában is jelen lévő magyar vállalatok a Mol, amely jelentős, 15 százalékos piaci részesedéssel bír, az OTP Bank, mely 125 fiókot működtet a szomszédos országban, valamint a Richter.

2016. februárjában sikerült előrelépést elérni Magyarország energiabiztonsága szempontjából is, Románia ugyanis két éven belül végrehajtotta a szükséges beruházásokat, hogy Magyarország Romániától is tudjon gázt vásárolni.

Pozitívum a déli autópálya-szakasz 2015. júliusi átadása, amellyel létrejött az első autópálya kapcsolat a két ország között.

A magyar-román külkereskedelem áruszerkezete (M EUR)

Megnevezés	Kivitel				Behozatal				Egyenleg			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Összesen	5 389,0	5 515,6	5 452,9	6 289,2	2 748,2	2 844,6	2 563,3	3 315,9	2 640,8	2 671,0	2 889,6	2 973,2
Élelmiszer, ital, dohány	879,2	978,2	1 214,4	1 243,4	191,4	226,3	227,1	284,4	687,7	752,0	987,3	959,0
Nyersanyagok	208,3	216,6	160,2	223,0	155,7	158,2	139,4	270,8	52,6	58,5	20,8	-47,8
Energiahordozók	428,6	396,3	440,8	514,1	201,5	173,5	144,1	301,8	227,1	222,7	296,8	212,4
Feldolgozott termékek	2 163,7	2 197,1	2 103,8	2 707,6	1 065,4	1 120,9	1 038,2	1 384,0	1 098,2	1 076,1	1 065,6	1 323,6
Gépek, gépi berendezések	1 709,2	1 721,0	1 533,6	1 601,0	1 134,1	1 165,7	1 014,5	1 074,9	575,1	561,7	519,1	526,0
Forrás: KSH												

2.1. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar-Román Tagozata

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar – Román Tagozatának célja a relációban tevékenykedő magyar vállalkozások támogatása, a kétoldalú gazdasági együttműködés fejlesztése, kapcsolattartás a román kamarai partnerszervezettel és intézményeivel. A Tagozat feladata, hogy közreműködjön üzletfelek felkutatásában, kapcsolatok létrehozásában, ösztönözze a gazdasági együttműködést, elősegítse a kis- és középvállalkozások külkereskedelmi kapcsolatainak fejlődését az export növelése érdekében, valamint tájékoztatást nyújtson a román piac helyzetéről, fejlődési tendenciáiról.

A [Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar-Román Tagozatának](#) elérhetősége:

Elnök: Dr. Orosz Tivadar

Titkár: Rák János

Cím: Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, 5600 Békéscsaba, Penza ltp. 5.

Tel./Fax: + 36 66 324-976, 451-775

E-mail: janos.rak@bmkik.hu

Jogi, szabályozási környezet

Romániában polgári jogrendszer van érvényben. A román jog forrásai a román alkotmány, a parlament által elfogadott törvények, az elnök rendeletei, a kormány jogalkotási aktusai (rendeletek, sürgősségi rendeletek, határozatok), a központi államigazgatás által kibocsátott jogalkotási aktusok (miniszteri rendeletek, utasítások és szabályzatok), a helyi önkormányzatok (megyei és települési önkormányzatok és a bukaresti önkormányzat) által kibocsátott jogalkotási aktusok és az európai uniós jogszabályok (rendeletek, irányelvek), továbbá azok a nemzetközi szerződések, amelyekben Románia részes fél.

Forrás: https://e-justice.europa.eu/content_member_state_law-6-ro-hu.do?member=1

Hasznos tudnivalók a vállalatalapításról, adózási szabályokról, beviteli szabályozás sajátosságairól:

<https://exporthungary.gov.hu/orszagismertetok?orszagismerteto-romania>

Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés

1. EXIM országkockázati besorolás

Az Eximbank hatályos országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint Románia a 3-as országkockázati kategóriába esik.

Forrás: <https://exim.hu/kondiciok/orszagkockazatok/exim-atal-minositett-orszagok-listaja>

2. Helyi fejlesztési bank

Román Fejlesztési Bank (BRD)

Cím: BRD Tower - 1-7, Ion Mihalache blvd., sector 1, București 011171

Telefon: +4 021 302 6161

E-mail: mybrdcontact@brd.ro

3. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat

Román Kereskedelmi és Iparkamara

Elnök: Mihai Daraban

Cím: Bulevardul Octavian Goga 2, București 030982

Telefon: +40 21 319 00 93

E-mail: ccir@ccir.ro

Bukaresti Kereskedelmi és Iparkamara

Cím: Str. Ion Ghica, Nr. 4, Sector 3, București 030044

Telefon: +40 21 319 01 22

E-mail: office@ccib.ro

Román Vegyeskamarai Szövetség

Cím: Av. Nicolae Velescu, Nr. 6, Sector 1, București

Telefon: +40 374 020 331

E-mail: office@uccbr.ro

Kereskedelmi és Iparkamarák Romániában (térkép linkekkel)

4. Tenderlehetőségek

A romániai tenderlehetőségekről a következő linkeken tájékozódhat:

<http://www.tender.ro/>, <http://www.tendersinfo.com/global-romania-tenders.php>

Építőipari tenderlehetőségek:

http://www.cwctenders.com/construction_tenders_romania.htm

Praktikus információk

1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok

Magyarország Nagykövetsége, Bukarest

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Zákonyi Botond

Cím: str. Jean-Louis Calderon nr. 63-65., 020034 Bucuresti

E-mail címe: mission.buc@mfa.gov.hu

Titkársági tel.: 00 40 31 620 4301

Központi tel.: 00 40 21 311 0062

Honlap: <https://bukarest.mfa.gov.hu/>

Magyarország Bukaresti Nagykövetségének Külgazdasági Irodája:

Cím: 010493 Bucuresti, Str. Polona nr. 45.

Tel: 00 40 21 231 2128

Fax: 00 40 21 231 0106

E-mail: econoffice.buc@mfa.gov.hu

Magyarország külgazdasági attaséja Bukarestben:

Bogár Ferenc

Cím: 010493 Bucuresti, Str. Polona nr. 45.

E-mail: FBogar@mfa.gov.hu

Tel.: 00 40 21 231 21 28

A KGA tevékenysége Moldovára is kiterjed.

Magyarország külgazdasági attaséja Csíkszeredában:

Lázár Zoltán

Cím: 530210 Csíkszereda, Petőfi Sándor u. 45

E-mail: zoltan.lazar@mfa.gov.hu

Tel.: 00 40 366 087 017

Magyarország külgazdasági attaséja Kolozsváron:

Dinya Judit

Cím: Piața Unirii 23, Kolozsvár 400113, Románia

E-mail: judit.dinya@mfa.gov.hu

Tel.: 00 40 264 596 300 / 9135

Románia Nagykövetsége Budapesten

Nagykövet: Gabriel Cătălin ȘOPANDĂ

Cím: Budapest, Thököly út 72., 1146

Telefon: 00 36 1 384 8394

E-mail: budapesta@mae.ro

Honlap: <http://budapesta.mae.ro/>

2. Beutazási feltételek

A magyar állampolgárok – az Európai Unión belüli szabad mozgás alapelveinek megfelelően – vízum nélkül utazhatnak be a szomszédos Romániába. A határátlépéshez szükség van érvényes útlevélre, vagy ép, olvasható és érvényes magyar személyazonosító igazolványra. Európai uniós állampolgárok esetében az úti okmány a Romániába utazás időtartama alatt kell érvényes legyen. 90 napot meg nem haladó tartózkodás esetén sem engedélyre, sem bejelentésre nincs szükség. A 90 napot meghaladó tartózkodás esetén a Román Bevándorlási Hatóságtól (ORI) egy egységes EU-s okmányt, a regisztrációs igazolást kell kérni.

3. Egészségügyi helyzet

A romániai közegészségügyben alapvetően az európai normák érvényesülnek. Az országba belépők számára nincs kötelezően előírt védőoltás. Ajánlott viszont a Hepatitisz A és B védőoltás, valamint a kullancsok elleni védelem. Járványos betegségek terjedésekor ettől lehet eltérés, ezért érdemes a Nemzetközi Oltóközpont honlapján (www.oltokozpont.hu) tájékozódni. Az ivóvíz jó minőségű, nyugodtan fogyasztható.

A román egészségügy finanszírozási gondokkal küzd, melynek rendezése érdekében folyamatban van az intézményi működés racionalizálása, illetve egy országos, átfogó egészségügyi reform. Ettől függetlenül az állami egészségügyi intézmények minden EU-polgár számára biztosítják a sürgősségi ellátást. A Romániába utazás előtt is ajánlott megfelelő baleset- és egészségbiztosítást megkötni, így elkerülhető az a kellemetlen meglepetés, amelyet egy nagyobb összegről szóló kórházi számla okozhat.

Az egészségügyi intézmények műszaki színvonala, felszereltsége változó. Tapasztalat szerint a személyzet jól képzett, angolul is beszélő és a külföldiekkel szemben általában segítőkész. Romániát is sújtja az orvoshiány, illetve az egészségügyi személyzet kivándorlása, azonban az ebből adódó működési zavarok a külföldieket a legritkább esetben érintik. A nagyobb városokban számos magánklinika is elérhető.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?romania>

4. Közbiztonság

Románia 2007. január 1. óta az Európai Unió tagállama. Ennek megfelelően a személyi- és vagyonbiztonság helyzete megegyezik az európai államokban szokásossal. A 112-es

segélyhívó telefonszám itt is működik, idegen nyelven is veszik a bejelentéseket. Mindenképpen ajánlott teljes körű utas- és balesetbiztosítás megkötése.

Néhány sajátosság: az ország egy aktív földrengés-zónában helyezkedik el, ahol évente száznál több rengést regisztrálnak. Az eddigi legnagyobb feljegyzett erősségű a Richter skálán 7,5-ös volt. A földrengések epicentruma rendszerint Vrancea térségében, a Keleti Kárpátokban van.

Az országban bárhol, még a főváros belső területein is találkozhat az utazó gazdátlan kutyákkal. Ezek az állatok esetenként éhesek és agresszívak, ezért kiszámíthatatlanok.

Az erdei kirándulások során jó tudni, hogy Romániában jelentős barnamedve-populáció él. A hegyekben előfordulhatnak véletlen találkozások, amelyekből célszerű csendesen és lassan kihátrálni. Semmiképp sem fényképezni, vagy zajongani, mert ez az állat részéről támadást válthat ki. Ezek a vadállatok télen, élelem után kutatva a lakott területekre is bemenészkednek.

A máshol is szokásos módon óvatosságnak kell lenni a taxi-szolgáltatásokkal és a zsúfolt helyeken vigyázni kell az értéktárgyakra. Kizárólag váltóirodáknál ajánlott a pénzváltás (*Schimb valutar*).

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?romania>

5. Infrastruktúra, közlekedés

Romániában, a közúthálózat használata díjköteles. A díjfizetés elmulasztása pénzbírsággal (250 - 4500 RON), vagy akár a forgalmi engedély bevonásával járhat. A díjfizetést igazoló matrica (ROVINIETA) kötelező. A díjszabás gépjármű típusonként eltérő. A matrica érvényessége 1 / 7 / 30 / 90 nap, vagy 12 hónap lehet. A díjakról és a vásárlás módjáról magyarul a <https://www.roviniete.ro/hu> lapon tájékozódhat. A nagyobb közúti hidak (például a Konstancába, a Duna deltába, a Giurgiu-ból Bulgáriába vezető úton lévő, vagy a Calafat-Vidin közötti) szintén díjkötelesek, a díjak külön fizetendők.

Romániában a 195/2002 számú Sürgősségi Kormányrendelet szabályozza a közúti közlekedést. A súlyosabb szabálysértések (pl.: tilos jelzésen áthaladás, elsőbbségadás elmulasztása, rendőri intézkedés akadályozása, ittas vezetés, jelentős gyorsítás, stb.) elkövetőinek vezetői engedélyét és/vagy a jármű forgalmi engedélyét az intézkedő rendőr elveheti és felfüggesztheti 30, 60, vagy 90 napra. Az engedély bevonásakor a rendőr igazolást (DOVADA) állít ki, amely a körülményektől függően feljogosíthat a gépjármű vezetésére, általában a jogorvoslati határidő (15 nap) leteltéig, illetve az ország elhagyására szükséges ideig. A bevont okmányt a külföldi gépjárművezető, 15 napon belül, a területileg illetékes megyei rendőrkapitányság közlekedési osztályán nyilatkozat ellenében visszakaphatja.

Forrás és bővebb információ <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?romania>

Határátkelőhelyek a magyar-román határon (12):

[Ártánd - Borș- 00:00-24:00](#)

[Battonya - Turnu- 00:00-24:00](#)

[Csanádpalota Autópálya Határátkelő - Nădlac II- 00:00-24:00](#)

[Csengersima - Petea- 00:00-24:00](#)

[Gyula - Vărsand- 00:00-24:00](#)

[Kiszombor - Cenad- 00:00-24:00](#)

[Létavértes - Sacuieni- 06:00-22:00](#)

[Méhkerék - Salonta- 00:00-24:00](#)

[Nagykereké - Bors II- 00:00-24:00](#)

[Nagylak - Nădlac- 00:00-24:00](#)

[Nyírábrány - Valea Lui Mihai- Nyitva 00:00-24:00](#)

[Vállaj - Urziceni- 00:00-24:00](#)

Forrás: [https://www.police.hu/hu/hirek-es-](https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/hatarinfo?field_hat_rszakasz_value=rom%C3%A1n+hat%C3%A1rszakasz)

[informaciok/hatarinfo?field_hat_rszakasz_value=rom%C3%A1n+hat%C3%A1rszakasz](https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/hatarinfo?field_hat_rszakasz_value=rom%C3%A1n+hat%C3%A1rszakasz)

6. Repülőterek

Románia nagyobb repülőterei:

- Bukaresti Henri Coandă nemzetközi repülőtér
- Bukarest-Băneasa – Aurel Vlaicu nemzetközi repülőtér
- Kolozsvári nemzetközi repülőtér
- Marosvásárhelyi nemzetközi repülőtér

Forrás: <http://www.liligo.hu/air/SearchFlights.jsp>

Romániában található repülőterek listája:

https://hu.wikipedia.org/wiki/Kateg%C3%B3ria:Rom%C3%A1nia_rep%C3%BCI%C5%91terei

A román légitársaság: [Tarom](#)

7. Egyéb

Románia telefonos országhívószáma: 40. Bukarest körzetszáma: 21.

Hivatalokban a munkaidő hétköznapi napokon 8 órától 16.30-ig tart, pénteken 14.00 óráig. Minden esetben célszerű előzetesen – telefonon, vagy írásban – időpontot egyeztetni. A bankok általában 8.30 és 18.00 óra között, szombaton 8.30-12.30, míg a szaküzletek 9.00 és 20.00 óra között tartanak nyitva. A bevásárlóközpontok nyitvatartása megegyezik a magyarországi gyakorlattal (10.00-22.00 óra).

Kultúra

1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások

A románok nagyon gyakran fognak kezet: bemutatkozáskor, búcsúzáskor, sőt mindig, amikor találkoznak, akár naponta többször is. Fő szabály, hogy a hölgy nyújtja a kezét először. Előfordul, hogy idősebb urak kezet csókolnak a hölgyeknek. A barátok a lelkes üdvözléskor gyakran arcon csókolják egymást.

Romániában a hivatalos és a mindennapi életben az Uram (domnule), és az Asszonyom (doamnă) megszólítás a szokásos. A nyugati mintát követi a román nevek sorrendje is. Keresztnéven a közeli barátok, rokonok szólítják egymást. Gyakori, hogy a fiatalokat is keresztnéven szólítják az idősebbek.

Az üzleti életben a hagyományos öltözködés az elfogadott, ünnepi alkalmakra is ez a megfelelő, a szmoking és a nagystélyi nem kötelező.

Romániában nem tapasztalható jelentősebb eltérés az európai kereskedelmi szokásoktól. Az üzleti életben a legelterjedtebb idegen nyelv már az angol, de franciául is sokan beszélnek, főként az idősebb nemzedék. A német nyelv kevésbé elterjedt, mint Magyarországon. Kereskedelmi, műszaki tárgyalások időpontjáról célszerű írásbeli visszaigazolást kérni és a tárgyalás időpontját megelőzően megerősíteni azt.

Forrás: Nemzeti Közzolgálati Egyetem

2. Fontosabb ünnepek

- Újév: január 1-2.,
- Ortodox húsvét (7 nappal a nyugati kereszténység húsvéti időpontja után),
- Május 1.,
- Pünkösd: május-június,
- Szent Mária: augusztus 15.,
- Románia Nemzeti Ünnepe: december 1.,
- Karácsony: december 25-26.

3. Vallás, vallási szokások

A népszámlálási adatok szerint a román állampolgárok többsége (87%) a román ortodox egyház tagja, amely a keleti ortodox kereszténység egyik képviselője. A katolikus (római katolikus és görögkatolikus) vallás követői (5,4%) túlnyomórészt Erdélyben, kisebb részben Moldvában laknak, közülük a római katolikusok jelentős része magyar (Bukarestben és környékén olasz hittérítők 19-20. századi erőfeszítései nyomán él egy apró román közösség is), míg a nagyrészt erdélyi görögkatolikusok között románok és magyarok is vannak.

A protestánsok (3,7%) közé elsősorban a magyarlakta területeken élő reformátusok és unitáriusok, valamint az evangélikusok tartoznak, ez utóbbiak száma azonban a németek elvándorlásával jelentősen csökkent. Dobrudzsában (a Fekete-tenger partján fekvő országrészben) muzulmán kisebbség él, amelynek vallása a török uralom időszakára nyúlik vissza. A második világháború előtt jelentős számú zsidó élt az országban, kb. 800 ezer fő, azonban ma már csak ennek a töredéke, kb. 6000 fő. Fő központjaik: Bukarest, Nagyvárad és Kolozsvár.

Forrás: http://hu.wikipedia.org/wiki/Rom%C3%A1nia#Vall.C3.A1si_megoszl.C3.A1s

4. Történelmi áttekintés

A Havasalföldön és Moldvában kialakuló román fejedelemségek a 14. században a Magyar Királysággal álltak hűbéri viszonyban, majd kivívták önállóságukat. A 16. századig független államok voltak, majd több mint három évszázadon át az Oszmán Birodalom fennhatósága alatt álltak, de belső autonómiával rendelkeztek. A 19. század második felében a nemzetközi események következtében (krími háború) Havasalföld és Moldva függetlenné váltak az Oszmán Birodalomtól. 1859-ben a két terület nemzetgyűlése közös fejedelmének választotta Alexandru Ioan Cuzát, ennek következtében Románia 1862-ben Havasalföld és Moldva egyesülésével jött létre, mely a török birodalomban autonóm státuszt élvezett. Románia 1877-ben Oroszország oldalán belépett az orosz–török háborúba és a török csapatok veresége után 1877. május 10-én parlamenti kiáltványban kinyilvánította függetlenségét, amelyet a San Stefanó-i béke révén az európai nagyhatalmak is elismertek. A fejedelem 1881-ben I. Károly néven az ország első királya lett és – a román alkotmány

szerinti korlátozott jogkörrel – 1914-ig uralkodott. Az I. világháborút lezáró békeszerződés értelmében Románia része lett a Magyarországtól elcsatolt Erdély, a Bánság (Bánát) keleti része, az Alföld keleti vidéke Máramarossal (Partium) és az ukrán Bukovina területének zöme, valamint a cári Oroszországtól elfoglalt, nagyrészt román lakosságú Besszarábia. A II. világháború után az ország a Szovjetunió erős nyomása alatt a keleti blokk része lett. 1965-től Nicolae Ceaușescu irányította az országot, aki a kifelé mutatott képpel szemben a belpolitikai életben több évtizedes személyi kultuszt és totális diktatúrát épített ki, aminek az 1989-es romániai forradalom vetett véget.

Románia 2004-ben csatlakozott a NATO-hoz, 2007. január 1-jétől pedig az Európai Unió tagja. Ezen kívül a következő nemzetközi szerveződéseknek a tagja: Latin Unió, Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet, Kereskedelmi Világszervezet, Egyesült Nemzetek Szervezete, Frankofónia (Organisation Internationale de la Francophonie), Fekete-tengeri Gazdasági Együttműködés.

Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Rom%C3%A1nia>

5. További hasznos információk

Az ország politikájáról:

CIA World Factbook: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/romania/>

Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Romania#Governance>

Románia Budapesti Nagykövetsége: <http://budapesta.mae.ro/en>

Az ország földrajzáról:

CIA World Factbook: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/romania/#geography>

Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Romania#Geography>

Online Világatlasz: <http://www.worldatlas.com/webimage/countrys/europe/ro.htm>

Románia kormányzati weboldala: <http://gov.ro/en>

Az ország történelméről:

Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Romania#History>

Lonely Planet, online utazási kalauz és információk weboldal:

<http://www.lonelyplanet.com/romania/history>

Kultúráról:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Culture_of_Romania

Románia hivatalos turisztikai weboldala: <http://turism.gov.ro/web/>

Üzleti etikettől:

<http://businessculture.org/eastern-europe/romania/business-etiquette/>

Általános információk

Export Hungary: <http://exporthungary.gov.hu/orszagismertetok?orszagismerteto-romania>

Wikipedia oldal magyar nyelven: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Rom%C3%A1nia>

Wikipedia oldal angol nyelven: <http://en.wikipedia.org/wiki/Romania>

A Világbank adatbázisa angol nyelven: <http://data.worldbank.org/country/romania>

Románia központi statisztikai hivatala angol nyelven: <http://www.insse.ro/cms/en>

Románia Külügyminisztériuma: www.mae.ro/en

Románia Belügyminisztériuma: <http://www.mai.gov.ro/>

Bukarest turisztikai honlapja: <http://romaniatourism.com/bucharest.html>

Romania Insider: <http://www.romania-insider.com/>

Agerpress: <http://www.agerpres.ro/english>

Frissítve: 2022. augusztus

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatóság

